

Margita Figuli - Tri gaštanové kone

- ▶ a) autorka – zaradenie, národný a literárny kontext
- ▶ b) dejová línia – miesto, čas deja
- ▶ c) postavy – Peter, Magdaléna, Zápotočný
- ▶ d) sociálny konflikt
- ▶ e) etický konflikt
- ▶ f) forma – literárny druh, literárny žáner, rozprávač, kompozícia,
- ▶ g) rozprávkový motív
- ▶ h) lyrizácia textu
- ▶ i) motív troch gaštanových koní
- ▶ j) téma, idea, aktualizácia
- ▶ k) citáty

Margita Figuli - Tri gaštanové kone

► a) autorka – zaradenie, národný a literárny kontext

M. Figuli – literatúra medzivojnového obdobia (1918 - 1945), predstaviteľka lyrizovanej prózy (prózy naturizmu)

b) dejová línia – miesto, čas deja

slovenská dedina Leštiny – Orava

minulosť (čas bližšie neurčený) a nie je podstatný

- Peter, nemajetný mládenec ľúbil Magdalénu, no Magdalénina matka chcela, aby sa jej dcéra vydala za bohatého sedliaka Jána Zápotočného. Magdaléna Petrovi sľúbila, že ak si postaví dom a príde na troch gaštanových koňoch, tak sa zaňho vydá. Kým sa Peter snaží plniť dohodu, Magdaléna sa z prinútenia vydala za Zápotočného. Neskôr Magdaléna ochorela, pretože ju kopol kôň. Chodil ju navštevovať aj Peter a Jána to hnevalo. Raz sa strašne nahneval a išiel si vybiť zlosť. Prvý mu do oka padol kôň, začal ho týrať. Chcel mu žeravým kutácom vypáliť oko.
- Kôň sa splašil a udupal Jána k smrti. Na tretí deň Jána pochovali. Peter sa Magdalény opýtal, či chce ešte s ním odísť. Magdaléna nariekala, že ona je žena Zápotočného a vraj čakajú dieťa. Peter jej povedal, že mu to nevadí pristala. Matka jej však prikázala, aby zostala na pozemku Zápotočného, Magdaléna nechcela prísť a neskôr sa s Petrom tajne zosobášili. Chvíľu ešte pobudli v Leštinách, dva gaštanové kone dali Jožkovi Gregušovi a potom sa vybrali domov do Turca k Petrovi.

Margita Figuli - Tri gaštanové kone

► c) postavy – Peter, Magdaléna, Zápotočný

- **PETER** – mladý človek – sirota, je veľmi odvážny, skromný, charakterný, pracovitý a vytrvalý, čestný, úprimný, láskavý, nadovšetko verný svojim mravným zásadám, stelesňuje dobro, ale nie je ideálny, aj on má pokušenie porušiť svoje zásady, je zžitý s prírodou, nachádza v nej priateľa a útočisko – má rád prírodu a zvieratá; kupec dreva a koní, má rád Magdalénu

Magdaléna – jemná, nežná, citlivá, nevinná, poslušná, pracovitá, túži po skutočnej a úprimnej láske, po šťastí, vnútorne čisté, smelé, nepoškvrnené dievča, verné svojej láske, milé a pracovité; má rada Petra

Jano Zápotočný – Petrov pravý opak, je síce bohatý, ale zato surový k zvieratám aj ľuďom, bezcitný, sebecký, neverný, nemravný, je beštia – krutý a pomstychtivý, pijan, príležitostný pašerák koní; opovrhoval Magdalénou

Margita Figuli - Tri gaštanové kone

► d) sociálny konflikt (rôznorodé sociálne postavenie postáv)

- Peter – sirota, je odkázaný sám na seba, pretĺka sa životom, pracuje ako predajca dreva, málo sa o ňom vie, volajú ho tulák, popolvár
- Zápotočný – najbohatší gazda z dediny, bohatol pašovaním koní (!), surovec, násilník

► e) etický konflikt

- Peter (kladná postava) – je veľmi odvážny, skromný, charakterný, pracovitý a vytrvalý, čestný, úprimný, láskavý, nadovšetko verný svojim mravným zásadám, stelesňuje dobro, ale nie je ideálny, aj on má pokušenie porušiť svoje zásady, je zžitý s prírodou, nachádza v nej priateľa a útočisko – má rád prírodu a zvieratá, má rád Magdalénu, úprimne ľúbi,
- Zápotočný – (záporná postava) – Petrov pravý opak, surový k zvieratám, aj ľuďom, bezcitný, sebecký, neverný, nemravný, je beštia – krutý a pomstychtivý, pijan, opovrhoval Magdalénou
- Magdaléna – jemná, nežná, citlivá, nevinná, poslušná, pracovitá, túži po skutočnej a úprimnej láske, po šťastí, verné svojej láske, má rada Petra, podriaďuje sa však okolnostiam, keď ju donútili vydať sa za Jana, v manželstve trpí, ale je pasívna (!)

Margita Figuli - Tri gaštanové kone

- ▶ **f) forma – literárny druh, literárny žáner, rozprávač, kompozícia**
- ▶ Literárny druh: epika
Literárny žáner: psychologická (skôr vnútorný svet postáv, dej oslabený) novela, označovaná aj ako rozprávka pre dospelých
Rozprávač: Peter
- ▶ **g) rozprávkový motív**
- ▶ Peter – tulák, popolvár
- ▶ Kôň Petra – tátoš
- ▶ „3“ – magické číslo
- ▶ Boj dobra a zla (kladné a záporné postavy)
- ▶ Hlavný hrdina musí zvládnuť reťaz skúšok

Margita Figuli - Tri gaštanové kone

- ▶ **h) lyrizácia textu** – dielo nesie stopy lyrizovanej prózy (nádherné lyrické opisy prostredia a charakterov), avantgárd a experimentovania. Vyskytujú sa tu básnické figúry, metafory,-
- ▶ biblické motívy a odkazy na Sv. písmo
- ▶ **i) motív troch gaštanových koní**
- ▶ Motív je aj v názve diela
- ▶ Kone rámcujú začiatok a koniec príbehu
- ▶ Ako sa človek správa k zvieratám, taká je hodnota človeka

SMRŤ - ŽIVOT

- ▶ (kone/príroda sa pomstili Zápotočnému, zabil ho vlastný kôň) (začiatok nového života Petra a Magdalény)

LÁSKA

(láska ako vášeň, ktorá vedie človeka k zločinu) (úprimná láska, ktorá sa realizuje v medziach etiky)

Margita Figuli - Tri gaštanové kone

- ▶ **j) téma, idea, aktualizácia**
- ▶ Téma: príbeh lásky 2 mladých ľudí, ktorí musia prekonať nejednu prekážku, aby našli svoje vysnívané šťastie
- ▶ Idea: iba húževnatosťou, vytrvalosťou a čestnosťou môžeme dosiahnuť svoj vytúžený cieľ, svoje šťastie
- ▶ Aktualizácia: Človek je vždy súčasťou širšieho sveta, spoločnosti, mal by žiť v harmónii s ostatnými, mal by žiť mravne, konať dobro
- ▶ **k) citáty** **????**